

которых он сотрудничал, основные публикации. Подчеркнута значимость публицистики писателя.

Ключевые слова: публицистика Бориса Олейника, редакторская и журналистская деятельность Бориса Олейника.

Sydorenko N. Borys Oliynyk as a poet with journalistic perception of the world

The article deals on the creative activities of the prominent Ukrainian poet and journalist Borys Oliynyk, who celebrated his 80th anniversary recently. His journalist, editorial and publishing biography is emphasized; some important publications in the Ukrainian magazines and newspapers are mentioned.

Key words: Borys Oliynyk as a publicist, editorial and journalism activities of Borys Oliynyk.

УДК 070 : 087.5

О. О. ДУБЕЦЬКА

кандидат із соціальних комунікацій,
асистент

РЕЙТИНГИ ДИТЯЧОЇ ПЕРІОДИКИ У СВІТІ

Досліджується розвиток дитячої періодики на сучасному етапі, до розгляду залучено деякі факти з історії становлення цього сегменту друкованих мас-медіа, а також сьгоднішні орієнтири міжнародних рейтингів преси для дітей у світі.

Ключові слова: дитяча преса, рейтинг, зміст.

Дитяча преса є важливим сегментом загального інформаційного простору, адже спрямована на ту категорію читачів, якій необхідне постійне пізнання, освіта, дозвілля. Становлення цього виду періодики відбувалося, починаючи з другої половини XVIII ст., коли спочатку в Німеччині, а потім і в інших країнах (Росія, США, Італія, Велика Британія) з'явилася потреба видання часописів «для серця й розуму» підростаючого покоління. Особливо інтенсивно розвивалася ця періодика в XIX–XX століттях; сьогодні неможливо уявити функціонування мас-медіа без дитячого компонента.

Сучасні дослідники постійно звертаються до кількісних та якісних параметрів преси для дитячої аудиторії. Подібні огляди роблять фахівці в галузях соціальних комунікацій, педагогіки, історії, філології та інших наук. Так, викладач кафедри філології і лігводидактики Житомирського державного університету імені Івана Франка О. Марущак звернула увагу на електронні ресурси української періодики для дітей [5], педагог Т. Єжижанська простежила комунікаційний аспект цього ж сегменту преси [3]; фахівці в галузі технології друкованих видань і паковань Української академії друку С. Гавенко і М. Мартинюк здійснили кваліметричний аналіз поліграфічного виконання дитячих видань українського книжкового ринку [1]. Цікаві дослідження виконано О. Віщук, яка вивчала дитяче авторство в системі соціальних комунікацій; Т. Давидченко, яка визначала типологічні риси дитячих видань;

У. Лешко і Т. Старченко, які зверталися зокрема до доміантних рис у християнській періодиці для дітей.

Зацікавлення феноменом дитячої преси виявляють також аналітики сучасної медіа-індустрії. Скажімо, загальнонаціональний тижневик «Деловая столица» опублікував огляд ринку дитячих медіа, простежуючи тут можливість реалізації рекламних проєктів [4], зокрема відзначено, що існує в Україні «справжній бебі-бум. Незважаючи на перенасиченість ринку та інертність рекламодавців, сегмент дитячої преси приваблює видавців».

Не залишаються осторонь питання розвитку періодики для зазначеної цільової аудиторії і зарубіжні дослідники: аспірантка Московського державного університету імені М. В. Ломоносова С. Петрова розглянула сучасні преференції підлітків у використанні «нових медійних форматів» у Західній Європі [7].

Французький дослідник Ж. Гонне звернув увагу на таке поширюване нині явище в медіапросторі багатьох європейських держав, як шкільна і ліцейська преса, називаючи її «самодіяльною», але такою, що сприяє, з одного боку, інтелектуальному зростанню юної особистості, розвитку її внутрішнього потенціалу, а з іншого боку, спонукає до інформаційного обміну, ефективної комунікації в мікросередовищі навчального закладу чи суспільства загалом [2].

Мета цієї статті – визначити пріоритети розвитку дитячої преси в світі на сучасному етапі, залучаючи рейтинги популярності дитячої преси (2010–2015 рр.). Об'єктом дослідження стали здебільшого онлайнові матеріали, пов'язані з сучасною історією дитячої преси в світі, електронні депозитарії зі сканованими журналами й альманахами дитячого спрямування, описами подібної періодики, що видаються в США, Італії, Британії та інших країнах світу і користуються у читачів незмінним зацікавленням, а деякі журнали стали міжнародними брендами.

У процесі дослідження використано такі основні методи: пошук та аналіз даних про розвиток дитячої періодики у світі (зокрема в таких країнах, як США, Велика Британія, Росія), метод відбору (вивчалася не вся сукупність назв періодичних видань для дітей, увага акцентувалася передусім на популярних, рейтингових журналах), метод аналогій (здійснення порівняння преси для дітей у різних країнах при перенесенні системи пояснень з одного об'єкта на інші), генералізації (узагальнення). Послідовність використання цих методів аналізу дозволила встановити спільні риси розвитку преси для дітей у різних країнах світу й показати загальні та індивідуальні параметри контенту (передусім журналів для цільової аудиторії) мас-медіа в сучасному вимірі.

Варто звернутися до кількох фактів із минулого. Історія світової журналістики свідчить, що першим виданням для дитячої аудиторії був німецький часопис «Лейпцизький щотижневий листок» (1772–1774). Не набагато відстав від нього і російський журнал «Детское чтение для сердца и разума» (1785–1789), що пропонував «моральні та повчальні п'єси», байки, загадки, оповідання для «збагачення розуму», розповіді з галузі фізики, натуральної історії, географії, астрономії; всі публікації мали служити загальній

ідеї поширення знань про науку, виховання почуттів. Згодом у Російській імперії з'явилися такі альманахи та журнали: «Детская книжка для воскресных дней» (1835), «Библиотека для воспитания (1843–1846), «Новая библиотека для воспитания (1847–1849), «Новое детское чтение», «Детский собеседник», «Детская библиотека», «Звездочка», «Лучи»; два останні видання призначалися для дівчаток молодшого і старшого віку, тож ставили за мету виховання добродішних і працелюбних господарок, слухняних християнок.

Досить розгалуженою та різноманітною є періодика для дітей у США, це зокрема: «The Children's Magazine» (1789), «Children's Friend» (1826–1827), «Youth Gazette» (1827), «Youth companion» (1827–1929), «The Childs Magazine» (1827 – після 1848), «The Family Pioneer and Juvenile Key» (1830–1837), «The Rose Bud» (1832 – 1839), «The Child's Newspaper» (1834) та інші часописи, що вийшли у світ у Нью-Йорку, Бостоні, Філадельфії, Брансвіку, Чарлстоні та інших містах у першій половині XIX ст. Ці американські видання здебільшого мали освітньо-виховне спрямування, часто у своїх назвах використовували слова «друг», «порадник», «ліцей», «молодіжний музей», «шкільний помічник», «газета», «журнал», «дитячий» та ін. Наприклад, журнал «The Rose Bud» був адресований дівчатам («юним леді»), а редактором була видатна письменниця Гілман. Хоча тодішні оглядачі вважали видання «цікавим і повчальним», але вказували також на певну «сентиментальність» назви («Бутон троянди»). Більшість читачів і критиків схвально відгукувалися про організаторські, редакторські та літературні здібності видавця зазначеного журналу [9]. Певно, не випадково й досі в рейтингу кращих видань для читачів до 18 років є журнал «American Girl», що традиційно дає поради для підлітків, допомагає їм вирішувати життєві проблеми.

Подібні видання з'являються для українських читачів дещо пізніше – лише в другій половині XIX ст. («Детский музыкальный мирок», Одеса, 1887–1888; «Колокольчик церковно-приходской школы», Київ, 1892; «Дзвінок», Львів, 1893–1914; «Дитя», Київ, 1898–1904 та ін.), друкуючи також чимало матеріалів для розвитку дитини (оповідання, вірші, байки, пісні, ігри, розваги для дозвілля).

Більшість дитячих видань у період свого становлення (кінець XVIII – XIX ст.) пропонували для своєї аудиторії (дітей, їхніх батьків, дідусів і бабусь, педагогів і вихователів) в першу чергу матеріали для читання пізнавального та освітньо-виховного характеру. Звідси й популярність таких назв періодики в різних країнах, як «Читання для дітей», «Бібліотека...», «Сімейне читання», «школа», «музей» тощо, де подавалися поезія і проза, повчання, матеріали для навчання та дозвілля дітей різного віку. Серед типів перших зразків європейської дитячої періодики – інформаційні листки, газети, журнали, альманахи, календарі.

Дитяча періодика активно розвивається в усьому світі. Показником цього є різні сайти у США, Великій Британії, Франції, Німеччині, Італії та інших країнах, де пропонується актуальна інформація для потенційних читачів [6; 10; 11; 12; 13; 14].

Наприклад, у 2012 р. відомий «діловий ресурс» багатьох країн світу, журнал «Forbes» подав перелік кращих журналів для дітей («Top Children Magazines in 2012»), підкресливши, що найкращий шлях для навчання цієї аудиторії – власний досвід, тому чимало редакцій ставлять своїм завданням знайти шляхи зрозумілого і корисного навчання («прочитати й пізнати») [10]. Такі журнали можуть стати «ідеальним навчальним знаряддям для дитини», коли інформація та знання поєднуються з розвагами. Серед таких видань названо американські англомовні журнали «Appleseeds» («Яблучні зернята») та «J-14», де численні пояснення, пригодницькі зарисовки, привабливі фото, інтерв'ю, захоплюючі оповідання, багатогранні інформаційні повідомлення поєднуються з життєвими історіями, музичними, телевізійними та кіноновинами, постерами, подарунками, призами.

З іншого боку, престижна та впливова британська газета «The Guardian» звернула увагу в 2014 р. на п'ять основних дитячих журналів в Об'єднаному Королівстві, їхні назви відрізняються від попередніх. У переліку журнали «Okido» (журнал для дітей художньо-наукового спрямування, від 2 до 7 років), «Anorak» («фантастично оригінальний і розважальний журнал»), «The Phoenix Comic» (щотижневик історій у коміксах), «Storytime» («класичні оповідання для читання, насолоди та обміну думками») і, нарешті, «Story Box» («скарбничка різних оповідей»). У змісті цих видань можна знайти неймовірні історії, вірші, ігри, поради, розваги, загадки, а також плакати, цікаві ілюстрації, призи для переможців [11].

Нова інформація з'явилась у рейтингу дитячої періодики цього року. Перелік 10 кращих дитячих видань («Top 10 Kids Magazines 2015») відкривався вступом, де пояснювалися завдання зазначеного сегмента друкованих мас-медіа «поліпшити навички читання та розширити уяву», публікувати «кращі з кращих» дитячі твори, призначені для дітей різного віку та зацікавлень [14]. Серед цих видань такі: «National Geographic for kids» (для дітей), «American Girl» («Американська дівчинка»), «Ask» («Запитай»), «Muse» («Муза»), дві серії під назвою «Highlights» («Основне»; для дітей 2–6 і 6–12 років), «Discovery Girls» («Дівчатка-мандрівниці»), «Ladybug» («Сонечко»), «Cricket» («Цвіркун»), «Babybug» («Крихітка жучок», від 6 місяців до 2 років). Особливою популярністю в таких виданнях користуються сучасні історії, дружні оповідання, розповіді читачів, загадки, саморобки тощо.

Як не дивно, в жодному рейтингу дитячих видань у світі за останні роки не згадано партворки (це вузькоспеціалізоване видання (журнал або книга) пізнавального, розважального або колекційного характеру, що складається з окремих заздалегідь запланованих випусків із щотижневою періодичністю або двічі на тиждень, упродовж одного чи двох років, можливий супровід DVD або CD-дисків). До них додаються окремі елементи моделей, іграшки тощо, які згодом складають колекцію, а саме друковане видання утворює, як правило, міні-енциклопедію або антологію.

Саме видавництва зі світовим іменем (наприклад, Marshall Cavendish Ltd, De Agostini, Del Prado, Eaglemoss Publications, GE Fabbri, Hachette, Midsummer

Books, що мають британське, італійське, французьке, іспанське тощо походження) започаткували моду на колекційні та пізнавальні журнали, частина з яких зареєстрована в Україні («Дамы эпохи», «Дом мечты», «Легендарные самолеты», «Мировая авиация», «Корабль адмирала Нельсона «Виктори», «Животные на ферме», «Ледниковый период», «Насекомые и их знакомые», «Собери и изучи тело», «The Cat collection», «The Dog Collection» та ін., загалом понад чотири десятки).

Слід наголосити, що нині майже в усіх «top 5 чи 10» дитячих журналів у світі, зокрема в англomовному секторі, представлено «National Geographic (for kids)». Цей міжнародний журнальний бренд має давню історію (понад 125 років), видається в багатьох країнах світу тиражем понад 10 млн примірників, охоплює різноманітну продукцію (книги, документальні й художні фільми, карти, популярний веб-сайт, 24-годинний телеканал, відео і DVD, цифрова фотобібліотека, одяг, подарунки, програми подорожей і навіть влаштування окремих свят) [8, 163–172]. В Україні поширюється українська версія цього транснаціонального видання, але дитячі аналоги відсутні (подібним можна вважати хіба що російську версію науково-пізнавального журналу про природу й тварин «ГЕОЛёнок»).

Традиції становлення дитячої преси в світі (Німеччині, США, Італії, Британії, Росії) свідчать про перевагу пізнавального та освітньо-виховного компонентів у структурі періодики. Але якщо світові медіа вже в XIX ст. започатковували видання для хлопчиків і дівчаток, то в Україні, зокрема, ця тенденція з'явилася лише наприкінці XX століття (90-і рр.). Незважаючи на наявність на українському ринку кількох солідних міжнародних видавців («DeAgostini Publishing», «Іглмосс Україна», «Hachette Collection», «Егмонт Україна», «Комікс Україна» та ін.), популярні дитячі бренди видаються у нас у вигляді діснеївських історій, деяких коміксів та ще, скажімо, нетривалих серій. Завдяки їм до читачів прийшли відомі герої мультсеріалів про Міккі Мауса, Вінні Пуха, чарівних принцес, Лунтіка, Гаррі Поттера та ін. Лялька Барбі почала поступатися новому образу «монстроляльки» (журнал «Monster High» із головними героїнями: Венерою Мухоловкою, Оперетою, Неферою де Ніл та ін., що прийшли до читачів за посередництва видавництва «Егмонт Україна»).

За сприяння видавництва «Комікс України» читачі нашої країни познайомилися з такими міжнародними версіями, як «Играй и учись с Человеком-Пауком», «Человек-Паук и его друзья», «Губка Боб» тощо; з 2013 р. видавництво має назву «ТОВ «Кружок» і видає російською мовою такі журнали для дітей: «Барбос», «Котэлло», «Лошадки», «Я модница», «Шкода волшебниц», «Машинки», «Пистолетики», «Самолетики» та ін.; всі вони є версією міжнародних видань (щоправда, не рейтингових).

Загалом, питання історії дитячої преси, закономірностей її виникнення у різних країнах і зміни форми, структури, змісту, жанрового вираження, візуалізації тощо потребує детального вивчення. У практичній сфері українські видавці теж мають нагоду придивитися до кращих зразків дитячої періодики, на якій виховуються, розважаються і пізнають світ діти різних країн. Саме

популярні та рейтингові часописи повинні стати прикладом для розвитку дітей в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гавенко С. Кваліметричний аналіз поліграфічного виконання дитячих видань українського книжкового ринку [Електронний ресурс] / Світлана Гавенко, Марія Мартинюк // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 2. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe
2. Гонне Ж. Школьные и лицейские газеты : становление и развитие школьной и лицейской самодетельной прессы во Франции / Жак Гонне ; пер. с фр.; общ. ред. и вст. ст. А. В. Шарикова. — М. : ЮНПРЕСС, 2000.
3. Єжиганська Т. Періодичні видання для дітей: комунікаційний аспект [Електронний ресурс] / Тетяна Єжиганська // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах : зб. наук. праць. – 2009. – Вип. 17. – С. 231–241. – Режим доступу: jrn1.nau.edu.ua/index.php/go/article/.../2319.
4. Ксенз Л. Печатный бэби-бум / Людмила Ксенз // Деловая столица. – 2008. – 15 сент.
5. Марущак О. М. Електронні ресурси вітчизняної періодики для дітей [Електронний ресурс] / Марущак О. М. – Режим доступу: http://eprints.zu.edu.ua/9942/1/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%83%D1%89%D0%B0%D0%BA_%D0%9E.pdf.
6. Периодические издания для детей на английском языке [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://polyglot-rgdb.livejournal.com/12366.html?page=1>.
7. Петрова С. Франция: сегмент детской прессы в Интернете [Электронный ресурс] / Петрова Светлана // Медиаскоп. – 2008. – Вып. 1. – Режим доступа: <http://www.mediascope.ru/node/66>.
8. Тангейт М. Медиагиганты : как крупнейшие медиакомпании выживают на рынке и борются за лидерство / Марк Тангейт ; пер. с англ. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2006. – 252 с.
9. American children's periodicals, 1789–1872 : bibliographies, histories & analyses, works on individual titles [Electronic resource]. – Reference: <http://www.merrycoz.org/bib/MAGAZINE.HTM>.
10. Forbes Top 10 Children Magazines in 2012 [Electronic resource]. – Reference: <http://www.forbes.com/sites/jasoncollazo/2012/03/06/top-children-magazines-in-2012/>.
11. Top five: magazines for children [Electronic resource]. – Reference: <http://www.theguardian.com/lifeandstyle/gallery/2014/nov/28/top-five-magazines-for-children>.
12. Top 10 Children's Magazines [Electronic resource]. – Reference: <http://magazine-subscription-review.toptenreviews.com/top-ten-children-s-agazines.html#sthash.DUwnPAQM.dpuf>.
13. Top 10 Kids Magazines [Electronic resource]. – Reference: <http://www.allyoucanread.com/top-10-kids-magazines/>.
14. Top 10 Kids Magazines 2015 [Electronic resource]. – Reference: <http://top-10-store.com/top-10-kids-magazines/>.

Дубецкая О. А. Рейтинги детской периодики в мире

Исследуется развитие детской периодики на современном этапе, использованы некоторые факты из истории становления этого сегмента печатных масс медиа, а также современные ориентиры международных рейтингов прессы для детей в мире.

Ключевые слова: детская пресса, рейтинг, содержание.

Dubetska O. Ratings of children's press in the world

Development of children's periodicals is investigated on the modern stage, some facts are used from the history of this segment of the printed mass media, as well as modern reference-points of the international ratings of the press for children in the world.

Key words: children's press, ratings, content.

УДК 655 : 070 : 808.2 : 811.161.2

П. П. КУЛЯС

кандидат історичних наук, доцент

РЕДАКТОРСЬКЕ ЧУТТЯ МОВИ І МОВНА МОДА

Стаття присвячена аналізу таких понять як «чуття мови», «мовна мода», «мовний смак». Систематизовано погляди науковців на причини вживання нових, «престижних» мовних одиниць і засобів словотвору. Висловлені застереження щодо надмірного і необґрунтованого вживання стилістично зниженої лексики та запозичень.

Ключові слова: чуття мови, мовна мода, мовні смаки, стилістично знижена лексика, слова іншомовного походження.

Що таке чуття мови? Для редактора це поняття і ця фахова якість особливо важливі. Йдеться про здатність відчувати загальнолітературні мовні норми і стильові особливості, історично випрацьовані вимоги. Деякі фахівці означають чуття мови як інтуїтивну обдарованість пам'ятати норму мовлення. Вважають, що формується воно практично від народження і є виявом здібності.

Частково погоджуючись із цією думкою, все ж візьмімо до уваги суттєвіше міркування: чуття мови виробляється фаховою працею, постійним самоудосконаленням. Наприклад, у музиканта здібності – лише передумова успіху, 95 відсотків його набувається ненастанним трудом.

Вироблене чуття мови сприяє доцільному вибору мовних засобів, дотриманню мовного стилю в різних ситуаціях спілкування, оцінюванню чужого мовлення, відчуттю нового й застарілого в мові, дає можливість бачити і прогнозувати динаміку змін у системі мови. Мовці, наділені чуттям мови, можуть впливати на вироблення критеріїв мовної норми, поширюють зразки досконалої сучасної літературної мови. Чуття мови дозволяє письменникові, журналістові, редакторові, науковцеві стилізувати художній, публіцистичний, науковий та інший текст.

Чуття мови завжди пов'язане з явищем мовної моди. Мода в мові – наявність у мовців певних тимчасових смаків щодо вживання окремих мовних одиниць, засобів словотворення як «престижних» [7, 236]. Доля цих виявів розмовної мови двояка: або вони приживаються в літературній мові, стають загальноприйнятими, або приречені на зникнення.

Мовні смаки і звички з'являються: а) під впливом мовлення соціально авторитетних, престижних мовців, героїв фільмів, книг (частіше негативних),

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЛІТЕРАТУРНОЇ ТВОРЧОСТІ
ІМЕНІ АНДРІЯ МАЛИШКА
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ**

**ЖУРНАЛІСТИКА,
ВИДАВНИЧА СПРАВА,
РЕДАГУВАННЯ:
ВЧОРА, СЬОГОДНІ, ЗАВТРА**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ТЕОРІЇ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ»**

ВИПУСК V

**КИЇВ
ДП «Експрес-об'ява»
2015**

УДК 070 + 655] (066)
ББК 76.00_{я43} + 76.17_{я43}
Ж 92

СКЛАД РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Висоцький Анатолій Васильович – доктор філологічних наук, професор, директор Інституту української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; **Жадько Віктор Олексійович** – доктор філософських наук, професор, академік Академії вищої освіти України, завідувач кафедри журналістики Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; **Сидоренко Наталія Миколаївна** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри історії журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, професор кафедри журналістики Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; **Дубецька Оксана Олександрівна** – кандидат наук із соціальних комунікацій, асистент кафедри журналістики Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; **Куляс Павло Петрович** – кандидат історичних наук, доцент кафедри журналістики Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; **Марків Олександра Тимофіївна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри журналістики Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; **Харчук Олена Василівна** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; **Харитоненко Олена Іванівна** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; **Чепуренко Яна Олексіївна** – кандидат історичних наук, доцент кафедри журналістики Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; **Шпак Віктор Іванович** – кандидат історичних наук, професор кафедри журналістики Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

РЕЦЕНЗЕНТИ

Карпенко Віталій Опанасович – доктор суспільно-економічних наук Українського Вільного Університету (Мюнхен), професор, завідувач кафедри журналістики Університету «Україна»; **Поплавська Наталія Миколаївна** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ДРУКУ

кафедрою журналістики НПУ імені М. П. Драгоманова.
Протокол засідання кафедри № 3 від 31 листопада 2015

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої Ради Інституту української філології та літературної творчості
імені Андрія Малишка НПУ імені М. П. Драгоманова.
Протокол засідання №2 від 23 грудня 2015

Ж 92 Журналістика, видавнича справа, редагування: вчора, сьогодні, завтра : збірник наукових праць «Актуальні проблеми теорії соціальних комунікацій». Випуск V. – К. : ДП«Експрес-об'ява», 2015. – 96 с.

ISBN 978-966-97450-8-8

У статтях викладачів кафедри журналістики НПУ імені М. П. Драгоманова проаналізовані актуальні проблеми теорії журналістики, видавничого бізнесу, літературного редагування, розглянуто також питання типології видань та особливості редагування видань різних видів і творів різних жанрів. Збірник призначений фахівцям у галузях журналістики, видавничої справи, редагування.

УДК 070 + 655] (066)
ББК 76.00_{я43} + 76.17_{я43}

ISBN 978-966-97450-8-8

© Інститут української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка, 2015
© ДП «Експрес-об'ява», 2015

ЗМІСТ

Жадько В. О. Феномен історичної пам'яті в контексті творчої діяльності журналіста....	4
Сидоренко Н. М. Борис Олійник – поет із публіцистичним відчуттям світу.....	8
Дубецька О. О. Рейтинги дитячої періодики у світі.....	13
Куляс П. П. Редакторське чуття мови і мовна мода.....	19
Марків О. Т. Блог як засіб маніпулювання і протидії маніпулятивним впливам в умовах інформаційних війн.....	26
Полтавець Ю. С. Змістові та мовностилістичні особливості видавничих анотацій до сучасних дитячих книжкових видань.....	33
Савенкова Л. В. Вільний доступ як прогресивна форма організації фонду університетської бібліотеки.....	40
Харитоненко О. І. Тематична структура і засоби тематичного планування номера сучасних громадсько-політичних газет.....	46
Чепуренко Я. О. Типологічний та змістовий аналіз науково-інформаційного видання: до постановки питання.....	61
Шевчук С. В. Системи організації як компоненти інформаційної архітектури онлайн ЗМІ.....	68
Шпак В. І. Світовий досвід розбудови видавничої галузі.....	75